

## HYVINVOINTI- JA SIVISTYSPALVELUT

### Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta

#### Hyvinvointi- ja sivistyspalvelujen hallinto

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

#### Palvelusuunnitelma

##### Toiminnan tarkoitus

Sivistyspalveluihin kuuluu kunnan sivistystoimesta aiheutuvista hallinnollisista toiminnoista ja kustannuksista huolehtiminen: osa sivistysjohtajan palkasta (40 %) sekä lautakunnasta aiheutuvat kustannukset.

##### Nykytilan kuvaus

Kunnassa on sivistysjohtaja ja sivistyslautakunta. Sivistysjohtaja vastaa sivistystoimesta: perusopetus ja lukio, varhaiskasvatus, vapaa sivistys ja vapaa-aikapalvelut. Syksystä 2025 lähtien sivistyspalveluihin on sisällytetty asiointiliikenne, joka sisältyy koululaiskuljetuksiin. Sivistyslautakunta kokoontuu keskimäärin 8–10 kertaa vuodessa.

##### Toiminnalliset muutokset

Vuoden 2026 aikana hyvinvoinnin osalta kunnan hyvinvointisuunnitelma kytketään entistä tiiviimmin alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan. Kunnan HYTE-työryhmän toiminta käynnistetään.

##### Toiminnan painopistealueet 2026–2028

- Koululaiskuljetukset kilpailutetaan syksyksi 2026. Kevään aikana kuljetusten organisointi ja reititys atk-sovelluksen avulla.
- Kirjaston hallinnon uudelleenorganisointi syksystä 2026 alkaen
- Tarjoamme mahdollisuuksien mukaan kuntouttavaa työtoiminnan töitä ja työkokeilupaiikkoja

#### Sivistyspalvelujen hallinto -tulosalueen sitovat tavoitteet

| Kuntastrategia (KV) |                                          | Toteutus (KH ja LTK: T)                                                                |                    | Seuranta            |
|---------------------|------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|---------------------|
| Painopiste          | Tavoite                                  | Toimenpide                                                                             | Aikataulu          | Mittari             |
| Yhdessä tekemistä   | Toimimme yhteisöllisesti ja aktiivisesti | Säännölliset palaverit<br>- koko toimialan<br>- yksiköittäin<br>- vierailut yksiköissä | kl 2026<br>sl 2026 | Toteutuneet kerrat  |
|                     |                                          | Kansalaisopiston kurssit                                                               |                    | Kurssilaisten määrä |

|                               |                                                       |                                                                                                       |                    |                                                             |
|-------------------------------|-------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-------------------------------------------------------------|
|                               |                                                       | Kirjaston asiakastytyväisyyskysely                                                                    |                    | Vastanneiden määrä ja tulokset                              |
|                               |                                                       | Yhdistysillat                                                                                         |                    | Yhdistysiltojen määrä<br>Kutsu kunta kylään/määrä           |
|                               |                                                       | NUVA-toiminta                                                                                         |                    | Kokousten määrä                                             |
|                               |                                                       | Asiointiliikenne                                                                                      |                    | Asiakkaiden määrä                                           |
| Palveluista hyvinvointia      | Panostamme lasten ja nuorten hyvinvointiin            | Kunnan sivuille infoa lasten harrastusmahdollisuuksista                                               | kl 2026<br>sl 2026 | Harrastuskalenteri kunnan sivuille                          |
|                               |                                                       | Kirjavinkkaukset kaikille luokka-asteille                                                             |                    | Kirjavinkkausten määrä ja niihin osallistuneiden määrä      |
|                               |                                                       | Vanhemmille tuke ja neuvontaa                                                                         |                    | Infojen määrä                                               |
|                               |                                                       | Palautekyselyt vanhemmille pk ja Esiopetus                                                            |                    | Vastanneiden määrä ja tulokset                              |
| Kestävää kasvua ja elinvoimaa | Panostamme tehokkaaseen markkinointiin ja viestintään | Viestimme aktiivisesti ja monikanavaisesti.                                                           | 2026               | Info-näyttöjen käyttöönotto                                 |
|                               |                                                       | Julkaisemme ajankohtaisia tiedotteita kunnan kotisivuilla ja somessa (FB ja Instagram) säännöllisesti |                    | Sisäiset viestintäkokoukset esim. ma tai ti aamuisin /määrä |
|                               |                                                       | NUVA sähköinen viestintä                                                                              |                    | sähköiset pöytäkirjat                                       |

## Talous

|                | TP 2024 | TA 2025 | TA 2026 | TS 2027 | TS 2028 |
|----------------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Toimintatuotot |         |         |         |         |         |
| Toimintakulut  | -39 431 | -55 645 | -62 160 | 0       | 0       |
| Toimintakate   | -39 431 | -55 645 | -62 160 | 0       | 0       |

## Vapaa sivistystyö

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

## Toiminta-ajatus

Vapaan sivistystyön tulosalueen tehtävänä on ennaltaehkäisevä hyvinvointityö, jolla ylläpidetään ja edistetään kuntalaisten hyvinvointia ja osallisuutta. Tulosalueen palvelut tukevat yhteisöllisyyden muodostumista ja luovat edellytyksiä monipuoliselle kansalaistoiminnalle, sekä antavat mahdollisuuksia omaehtoiseen ja elinikäiseen oppimiseen, tiedon saantiin ja osaamisen kehittämiseen.

## **Kansalaisopisto**

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

## **Palvelusuunnitelma**

### **Toiminnan tarkoitus**

Kansalaisopisto on merkittävä kuntalaisten hyvinvoinnin edistäjä, joka tarjoaa kunnan alueella mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle ja harrastamiselle. Opiskelu kansalaisopistossa on tutkintoon johtamatonta ja tähtää opiskelijan monipuoliseen kehittymiseen, elinikäiseen oppimiseen, hyvinvointiin ja kansalaisaktiivisuuteen.

Simpelejärven opisto tarjoaa yli kuntarajojen ammatillista täydennyskoulutusta, erikäisille harrastusmahdollisuuksia, hyvinvointia lisääviä tekijöitä, lyhyt-, erikoiskursseja sekä pitkäkestoista kurssitoimintaa sekä on osaltaan mukana molempien kuntien kulttuurielämässä.

### **Nykytilan kuvaus**

Kurssitarjonta koostuu noin sadasta lyhyt- ja pitkäkestoisesta kurssista, valtion 53-prosenttinen tuki on sidottu noin 4300 oppituntiin. Plan B – kohti uusia mahdollisuuksia -koulutushanke on toiminnassa kesään 2026 yhdessä LAB- ja LUT- korkeakoulujen sekä Sampo-ammattiopiston kanssa. Simpelejärven opisto on hankkeessa osahakijana Parikkalan, Rautjärven ja Ruokolahden edustajana. Parikkalan ja Rautjärven kuntien yhteistä Simpelejärven opiston toimintaa hallinnoi Parikkalan kunta. Henkilöstön muodostavat täyspäiväinen ja vakituisessa työsuhteessa työskentelevät opistosihteerit ja koulutussuunnittelija sekä osa-aikaisesti opiston puolella toimiva rehtori. Kurssikohtaiset opiskelijamäärät ovat olleet hienoisessa kasvussa.

### **Toiminnalliset muutokset**

Nykyisellään jatkaminen tarkoittaa etenkin pitkäkestoisten ja useampivuotisten harrastekurssien läpikäyntiä ja kurssitarjonnan uudistamista asiakaspalautteen ja osallistumismäärien perusteella. Lyhytkurssien määrää lisätään ja pitkäkestoisten kurssien määrää pudotetaan. Simpelejärven opisto jatkaa määrätietoisesti työtään yhtenä kuntalaisten pito- ja vetovoimatekijänä tarjoamalla kiinnostavia ja ajankohtaisia kurssiavauksia ja olemalla eri yhteisöissä mukana. Yhteistyön lisääminen Ruokolahden kansalaisopiston kanssa on lukuvuoden 2025–2026 aikana käynnissä.

### **Toiminnan painopistealueet 2026–2028**

- Ajankohtaista kurssitarjontaa ja lyhytkursseja

- Paikallisopaskoulutus, mikä jatkuu koko lukuvuoden ja pyrkii edistämään seudun matkailua.
- PlanB -hankkeen päätyminen kesäkuuhun ja Osaaja verstaiden jatko
- Yhteistyön tarkastelu Ruokolahden kansalaisopiston kanssa jatkuu

## **Kirjastopalvelut**

Tilivelvollinen: Kirjastonjohtaja

### **Palvelusuunnitelma**

#### **Toiminnan tarkoitus**

Kirjastopalvelut tukevat kuntalaisten, vapaa-ajan asukkaiden ja muiden kirjastonkäyttäjien tiedonsaantia, osaamista, hyvinvointia ja viihtymistä elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti.

#### **Nykytilan kuvaus**

Parikkalassa toimii pääkirjasto, ja Saarella ja Uukuniemellä toimivat lähikirjastot. Yhdessä Etelä-Karjalan kirjastojen muodostaman Heili-kimpan kanssa varausjärjestelmiseen ja kuljetuksineen kirjastot mahdollistavat laajan ja monipuolisen aineistotarjonnan asiakkaille.

#### **Toiminnalliset muutokset**

Kirjastonjohtaja eläköityy 1.9.2026, mikä aiheuttaa henkilöstömuutoksia. Suunnitelmana on liittää kirjaston hallinto sivistystoimen hallintoon ja kirjaston henkilöstörakenne muuttuu.

#### **Toiminnan painopistealueet 2026–2028**

Lasten ja nuorten lukuharrastuksen ylläpitäminen ja edistäminen satutuokioiden, kirjavinkkauksen ja kirjastonkäytön esittelyn kautta.

## **Vapaa-aikapalvelut**

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

### **Palvelusuunnitelma**

#### **Toiminnan tarkoitus**

Vapaa-aikapalveluiden tehtävänä on järjestää liikunta- ja hyvinvointipalveluita ja nuoriso- ja kulttuuripalveluja kuntalaisille.

#### **Liikunta- ja hyvinvointipalvelut**

#### **Nykytilan kuvaus**

Liikunta- ja hyvinvointipalvelut järjestävät ja koordinoi ohjattuja sekä omatoimisia liikuntaryhmiä koko Parikkalan alueella. Lisäksi toiminta kattaa

vakiovuorohakemusten käsittelyn ja vuorojen jakamisen hakemusten ja vallitsevan toimintaperiaatteen mukaisesti. Liikuntapalvelut tarjoavat hankerahoituksella maksutonta liikuntaneuvontaa kuntalaisille ja on mukana kulttuuripalveluiden, nuorisopalveluiden sekä paikallisten ja maakunnallisten yhdistysten tapahtumatuotannon suunnittelussa ja toteutuksessa. Toimialan keskeiseen sisältöön kuuluu vuosittaisen hyvinvointiraportin sekä laajan hyvinvointisuunnitelmaan koostaminen yhteistyössä sivistysjohtajan, HYTE-ryhmän sekä hyvinvointialueen eri yhteistyötahojen kanssa.

### **Toiminnalliset muutokset**

Liikunta- ja hyvinvointipalvelut kattavat liikunnan järjestämisen, ohjaamisen sekä liikuntaneuvonnan lisäksi myös kuntalaisten hyvinvointiin liittyviä lakisääteisiä tehtäviä. Siksi toimintaa tulisi jatkossa kehittää siten, että sekä liikunnanohjaukseen että liikuntaneuvontaan resursoidaan entistä enemmän, jotta terveytensä kannalta liian vähän liikkuviin voidaan panostaa paremmin ja lisätä siten kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia. Näin voitaisiin laajentaa myös hyvinvoinnin suunnitteluun, yhteistyöhön ja kuntalaisten yleiseen hyvinvointiin liittyviä tekijöitä ja esimerkiksi hankkeisiin, liikkumisen mahdollisuuksiin (retkeilyreitit, ladut, kartat, viestintä) liittyviä tehtäviä.

### **Toiminnan painopistealueet 2026–2028**

- Tilavuokrausjärjestelmän ylläpito ja kehittäminen edelleen
- Viestinnän kehittäminen ja mahdolliset sähköiset infotaulut
- Yhteistyö ulkoilureittien kunnossapidossa teknisen toimen kanssa

### **Nuorisopalvelut**

#### **Nykytilan kuvaus**

Nuorisotoimi järjestää monipuolista vapaa-ajan toimintaa, mm. nuokkari -iltoja koko kunnan alueella (Kirnussa, Myllyssä ja Nuotassa), retkiä, harrastekokeiluja, leirejä, kerhoja ja nuorisotapahtumia. Nuorisotyö näkyy myös osana koulun arkea. Teemme yhteistyötä mm. retkien ja tapahtumien järjestelyissä ja toteutuksessa, pidämme erilaisia ryhmäytyksiä luokille, sekä järjestämme mm. välituntitoimintaa ja välkkäkahveja, tukioppilaskoulutuksia ja tutortoimintaa.

Kunnassa toimii nuorisotyöntekijä, etsivä nuorisotyöntekijä sekä määräaikaisena hankerahoitteinen koulunuorisotyöntekijä lukuvuonna 2025–2026. Yhteistyötä tehdään muiden lähialueen nuorisotoimintaa järjestävien tahojen kanssa esim. Parikkalan seurakunnan nuoriso-, lapsi- ja perhetyön, Rautjärven nuorisotoimen, Parikkalan MLL:n ja Leader Kärki ry:n kanssa.

Nuorisotoimi koordinoi nuorten kesätyöllistämistä ja tarjoaa harjoittelupaikkoja alan opiskelijoille. Lisäksi nuorisotoimi koordinoi ja järjestää perhekahvilatoimintaa yhdistysten ja seurakunnan kanssa, sekä tarjoaa nuorisotiloja eri-ikäisten kuntalaisten hyvinvointia tukevaan toimintaan, kuten Arjen Olohuoneeseen ja Lapsiparkille. Nuorisotoimi osallistuu myös HSM- kerhotoiminnan suunnitteluun ja

toteutukseen. Etelä-Karjalan lastenkulttuurikeskus Metkun hankerahoituksen avulla järjestetään kulttuurikokemuksia lapsille ja nuorille.

Nuorisotoimen alaisena toimii Parikkalan nuorten toimikunta, jonka tehtävänä on vaikuttaa lasten ja nuorten asioihin koko kunnan alueella.

### Toiminnalliset muutokset

Pohjoispään nuorisotoiminta järjestetään Saaren palvelutalon tiloissa ja keskustan Kinnun osalta tilojen järjestelyt jatkuvat vuoden 2026 aikana. Koulunuorisotyöntekijä jatkaa hankerahalla ainakin kevätlukukauden 2026 ajan.

Parikkalan nuorten toimikunta valmistelee uuden nuorisovaltuuston aloittamista vuoden 2026 aikana.

### Toiminnan painopistealueet 2026–2028

- Nuorten tukena toimiminen sekä koulussa että vapaa-ajalla
- NUVA-toiminnan kehittäminen
- Yhteistyö yhdistysten- ja seurojen ja Rautjärven kunnan nuoristotoimen kanssa

### Toiminnan tunnusluvut

| Hyödyke ja mittayksikkö          | TP 2024 | TA 2025 | TA 2026 | TS 2027 | TS 2028 |
|----------------------------------|---------|---------|---------|---------|---------|
| kulttuuritilaisuudet             | 13      | 25      | 25      | 25      | 26      |
| nuorisotilaisuudet               | 300     | 170     | 180     | 180     | 180     |
| liikuntatilaisuudet              | 400     | 400     | 300     | 350     | 350     |
| kansalaisopiston opetustunnit    | 4972    | 4000    | 4000    | 4000    | 4000    |
| kansalaisopiston opiskelijamäärä | 948     | 900     | 1000    | 1000    | 1000    |
| netto €/ opetustunnit            | 56,14   | 64,90   | 63,90   | 63,90   | 63,90   |
| netto €/ opiskelija              | 294,43  | 288,44  | 319,51  | 319,51  | 319,51  |
| kirjaston lainausmäärä/as.       | 11,25   | 11,0    | 11,0    | 11,0    | 11,0    |

### Hankkeet 2026–2028

| Hankkeen nimi ja sisältö                    | Hankkeen rahoittajat, hallinnoija ja tavoitteet | Aikataulu               | Kokonaisbudjetti €/vuosi | Kunnan osuus € / % |
|---------------------------------------------|-------------------------------------------------|-------------------------|--------------------------|--------------------|
| Koulunuorisotyön kehittäminen               | Aluehallintovirasto                             | 4.8.2025<br>3.8.2027    | 44 444 €                 | 4444 €<br>10 %     |
| Parikkalan Suomen harrastamisen malli       | Aluehallintovirasto                             | 1.5.2024<br>29.5.2026   | 17 142 €                 | 5142 €<br>70 %     |
| Liikuntaneuvonnan kehittäminen Parikkalassa | Aluehallintovirasto                             | 1.2.2024<br>29.5.2026   | 27 500 €                 | 13 750 €/<br>50 %  |
| PlanB -hanke                                | EU-rahoitus                                     | 1.10.2023-<br>30.6.2026 | 150 766 €                | 37 691 €<br>/80 %  |

## Talous

|                | TP 2024    | TA 2025    | TA 2026    | TS 2027  | TS 2028 |
|----------------|------------|------------|------------|----------|---------|
| Toimintatuotot | 355 138    | 221 180    | 246 160    | 3 800    | 0       |
| Toimintakulut  | -1 390 480 | -1 168 145 | -1 071 527 | -345 424 | 0       |
| Toimintakate   | -1 035 342 | -946 965   | -825 367   | -341 624 | 0       |

## Asiointiliikenne

Tilivelvollinen: Sivistysjohtaja

## Palvelusuunnitelma

### Toiminnan tarkoitus

Asiointiliikenne on kunnan kyytipalvelua eri puolella kuntaa asuville kuntalaisille kunnan keskustaan eri palvelujen piiriin.

### Nykytilan kuvaus

Asiointiliikenne toteutetaan koululaiskuljetusten aamu- ja iltapäiväkuljetusten välissä. Kyytejä järjestetään aiempien reittien ja asiakkaiden mukaisesti Saarella ja keskustassa kaikkiaan viiteen eri suuntaan. Kuljetus tilataan edellisenä päivänä ja on tällä hetkellä maksuton.

### Toiminnalliset muutokset

Saatujen tietojen ja datan pohjalta suunnittelu jatkuu vuonna 2026 mahdollisten uusien asiakkaiden tarpeiden mukaan.

## Asiointiliikenne -tulosalueen sitovat tavoitteet

Toiminnan kehittäminen saadun palautteen pohjalta

## Talous

|                | TP 2024 | TA 2025 | TA 2026 | TS 2027 | TS 2028 |
|----------------|---------|---------|---------|---------|---------|
| Toimintatuotot |         |         |         |         |         |
| Toimintakulut  | -44 147 | -35 000 | -35 000 | 0       | 0       |
| Toimintakate   | -44 147 | -35 000 | -35 000 | 0       | 0       |

## Sivistyspalvelut yhteensä

|                | TP 2024    | TA 2025    | TA 2026    | TS 2027  | TS 2028 |
|----------------|------------|------------|------------|----------|---------|
| Toimintatuotot | 691 995    | 448 972    | 695 312    | 3 800    | 0       |
| Toimintakulut  | -9 128 328 | -8 901 439 | -9 017 594 | -345 424 | 0       |
| Toimintakate   | -8 436 333 | -8 452 467 | -8 322 282 | -341 624 | 0       |